

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Podsekretarz Stanu – Marcin Zieleniecki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Dyrektor Departamentu Ubezpieczeń Społecznych – Mariusz Kubzdyl</p>	<p>Data sporządzenia 21 sierpnia 2018 r.</p> <p>Źródło: zapowiedź Premiera Mateusza Morawieckiego</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych: UD 424</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym określa warunki i tryb przyznawania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego osobom, które urodziły i wychowały, bądź wychowały co najmniej 4 dzieci. Projekt określa kryteria przyznawania prawa do tego świadczenia oraz zasady wypłacania i finansowania tego świadczenia. Celem jego wypłaty będzie zapewnienie środków do życia osobom, które zrezygnowały z zatrudnienia lub go nie podjęły ze względu na wychowanie dzieci. Świadczenie to będzie miało za zadanie przeciwdziałać ubóstwu tej grupy osób i nie będzie związane z wcześniejszym opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne na terenie Polski.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające będzie mogło być przyznane matce, która urodziła i wychowała co najmniej czworo dzieci lub ojcu, który wychował co najmniej czworo dzieci – w przypadku śmierci matki dziecka albo porzucenia dzieci przez matkę.

Będzie mogło być przyznane matce, po osiągnięciu wieku 60 lat albo ojcu po osiągnięciu wieku 65 lat, w przypadku gdy:

- nie posiadają niezbędnych środków utrzymania (oświadczenie, w którym wnioskodawca potwierdza czy pozostaje w zatrudnieniu lub prowadzi inną działalność zarobkową, otrzymuje świadczenia na podstawie odrębnych przepisów, posiada gospodarstwo rolne albo zaświadczenia właściwego urzędu skarbowego, które potwierdzają źródła osiągniętych przychodów oraz ich wysokość);
- są obywatelami Polski albo posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej albo cudzoziemcami, do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Świadczenie może być przyznane osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym po ukończeniu 16 roku życia centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych), na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres co najmniej 10 lat.

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające będzie mógł przyznać – na wniosek osoby zainteresowanej – Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w drodze decyzji administracyjnej, po zbadaniu min. jej sytuacji dochodowej w sposób indywidualny i dyskrecyjny dotyczący potrzeb określonej osoby.

Świadczenie przysługiwać będzie w wysokości najniższej emerytury, a w przypadku gdy osoba zainteresowana pobiera już świadczenie z ZUS lub KRUS niższe od emerytury najniższej – będzie ono podwyższane do kwoty najniższej emerytury.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kobiety, które urodziły i wychowały 4 dzieci lub więcej dotychczas nie posiadające prawa do świadczeń z ZUS i KRUS	65 tys.	Szacunki ZUS na podstawie danych GUS (dane z Narodowego Spisu Powszechnego 2002)	Uzyskanie dochodu w postaci świadczenia.
Kobiety, które urodziły	20,8 tys.	Szacunki ZUS	Podwyższenie dochodu poprzez podniesienie

i wychowały 4 dzieci lub więcej pobierające emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie niższej od najniższej emerytury			otrzymywanej emerytury do kwoty emerytury minimalnej.
Ojcowie, którzy spełnialiby warunki do przyznania świadczenia	Brak danych		
Obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej oraz cudzoziemców do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego	Brak danych	Brak danych	Z uwagi na brak możliwości określenia grupy osób posiadających obywatelstwo inne niż polskie i spełniających ustawowe warunki do nabycia prawa do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, nie jest możliwe oszacowanie ilości osób na jakie oddziaływać będzie projekt.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	ZUS	Prawo do świadczenia przyznawać będzie Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania w sprawie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	1	KRUS	Prawo do świadczenia przyznawać będzie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania w sprawie przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie przekazany do opinii reprezentatywnym organizacjom związków zawodowych, pracodawców oraz Radzie Dialogu Społecznego.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania również do:

- Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Przewodniczącego Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Przewodniczącego Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników,
- Rzecznikowi Finansowemu,
- Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt ustawy zostanie udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) z dniem przekazania go do konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem (1)(2)	188,59	193,56	197,44	202,45	206,44	208,55	210,89	213,08	214,94	215,57	215,31	2 266,82
budżet państwa	21,45	22,02	22,46	23,03	23,48	23,72	23,99	24,24	24,45	24,52	24,49	257,85
JST	21,45	22,02	22,46	23,03	23,48	23,72	23,99	24,24	24,45	24,52	24,49	257,85
pozostałe jednostki:												
ZUS i KRUS	22,35	22,93	23,39	23,99	24,46	24,71	24,99	25,25	25,47	25,54	25,51	268,59

NFZ	123,34	126,59	129,13	132,40	135,02	136,40	137,92	139,35	140,57	140,99	140,82	1 482,53
Wydatki ogółem (3)(4)	916,15	940,23	959,09	983,39	1 002,86	1 013,11	1 024,39	1 035,05	1 044,07	1 047,24	1 045,91	11 011,49
budżet państwa	916,15	940,23	959,09	983,39	1 002,86	1 013,11	1 024,39	1 035,05	1 044,07	1 047,24	1 045,91	11 011,49
JST												
pozostałe jednostki:												
ZUS i KRUS												
NFZ												
Saldo ogółem	-727,56	-746,67	-761,65	-780,94	-796,42	-804,56	-813,50	-821,97	-829,13	-831,67	-830,60	-8 744,67
budżet państwa	- 894,70	- 918,21	- 936,63	- 960,36	- 979,38	- 989,39	- 1 000,40	- 1 010,81	- 1 019,62	- 1 022,72	- 1 021,42	- 10 753,64
JST	21,45	22,02	22,46	23,03	23,48	23,72	23,99	24,24	24,45	24,52	24,49	257,85
pozostałe jednostki:												
ZUS i KRUS	22,35	22,93	23,39	23,99	24,46	24,71	24,99	25,25	25,47	25,54	25,51	268,59
NFZ	123,34	126,59	129,13	132,40	135,02	136,40	137,92	139,35	140,57	140,99	140,82	1 482,53
Źródła finansowania	Środki na wypłatę świadczenia pochodzić będą wyłącznie z budżetu państwa (część budżetowa 73).											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Skutki finansowe oszacowano przy uwzględnieniu założeń makroekonomicznych Ministerstwa Finansów z „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja maj 2018 r.” Szczegółowe informacje dotyczące założeń przyjętych dla określenia skutków finansowych określone są w załączniku do oceny skutków regulacji.</p> <p>Projekt przewiduje, że koszty obsługi przez ZUS i KRUS rodzicielskich świadczeń uzupełniających wyniosą 2,5% wypłat świadczeń (koszt roczny obsługi to ok. 22 mln zł). W wyniku wprowadzonych zmian wzrosną również wpływy z tytułu podatku dochodowego oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzane do Narodowego Funduszu Zdrowia.</p> <p>Z uwagi na brak możliwości określenia grupy osób posiadających obywatelstwo inne niż polskie i spełniających ustawowe warunki do nabycia prawa do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, nie jest możliwe oszacowanie skutków finansowych wejścia w życie ustawy z tytułu uzyskania prawa do świadczenia przez obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej oraz cudzoziemców, do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa (banki)							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz starsze	727,56	746,67	761,65	780,94	804,56	830,60	8 744,67
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

	osoby niepełnosprawne oraz starsze	
Niemierzalne	funkcjonowanie przedsiębiorców	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	osoby niepełnosprawne oraz starsze	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Bedzie miał jednak wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. W wyniku zmian wprowadzonych w projekcie zwiększy się dochód rozporządzalny gospodarstw domowych osób starszych (w tym również osób niepełnosprawnych), którzy otrzymają świadczenia lub zwiększenia dotychczas otrzymywanych świadczeń.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

tak
 nie
 nie dotyczy

W wyniku zmian proponowanych w projekcie nastąpi zwiększenie obowiązków nałożonych na Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (oraz na Prezesów tych instytucji) związanych z koniecznością przeprowadzania postępowań w sprawie przyznawania świadczeń oraz wydawania decyzji administracyjnych, a następnie poprzez obowiązek wypłaty świadczeń i prowadzenie postępowań w związku z ustaniem prawa do ich wypłaty.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Zmiana nie ma wpływu na wskazane obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się by ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Załącznik: Szczegółowe informacje dotyczące założeń przyjętych dla określenia skutków finansowych – opracowanie ZUS, Departamentu Statystyki i Prognoz Aktuarialnych „Szacunkowe skutki finansowe podwyższenia do wysokości najniższej emerytury emerytur z FUS dla kobiet, które urodziły co najmniej czworo dzieci oraz wypłat rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego w wysokości emerytury najniższej dla kobiet w wieku 60 lat i więcej, które urodziły co najmniej czworo dzieci oraz nie pobierają emerytur i rent wypłacanych przez ZUS i KRUS”.